

تهاجم فرهنگی در ادارات و کارخانجات و اماکن عمومی

مدارس و اصناف و زندانهای کشور جهت روشن شدن نقش سپاه و بسیج

محمد مقدم

پژوهش حاضر به منظور شناخت ویژگیهای تهاجم فرهنگی غرب انجام یافت. یعنی هدف تحقیق، بررسی ابعاد سیاسی، تاریخی، جامعه‌شناسی، روان‌شناختی، آیات و روایات، حقوقی تهاجم فرهنگی غرب بوده است، بدین منظور مصادیق بارز تهاجم فرهنگی در نظر گرفته شد. این مصادیق عبارت بودند از: ایجاد مزاحمت، عمل منافی عفت، رابطه نامشروع، عمل قبیح زنا، عمل شنیع لواط، قصد تجاوز، شرب خمر، بدحجابی، عدم رعایت شئون اسلامی، شرکت در مجالس جشن و پارتی، راه‌اندازی باند و خانه فساد، برپایی قمار و قمارخانه، اغفال و فرار از خانه، خرید و فروش مشروبات الکلی، تهیه و توزیع نوار ویدئو مبتذل، تهیه و توزیع نوار کاست مبتذل تهیه و توزیع عکس، مجله و کتاب مبتذل.

تحقیق از نوع کاربردی بوده که مباحث بنیادی و نظری را نیز دنبال نموده است. ابزار تحقیق عبارت است از مشاهده، مصاحبه، بررسی اسنادی - کتابخانه‌ای و پرسشنامه خودسنجی می‌باشد، که توسط تیم تحقیق و کارشناسان مربوط تهیه شده است.

پرسشنامه در دو بخش تهیه شد اول نظرسنجی از مسئولین ادارات و کارخانجات، مدارس، مسئولین اماکن عمومی و صنوف، که پیرامون تهاجم فرهنگی بود؛ بخش بعدی شامل نظرسنجی از متهمان به اعمال خلاف فوق‌الذکر بود که این افراد بنا به اتهام مربوط دستگیر شده بودند. متهمان بدون قید اسم و مشخصات به سئوالات پرسشنامه جواب می‌دادند.

پس از انجام مطالعات مقدماتی و تهیه پیشینه تحقیق، کار اصلی که اجرای پرسشنامه‌ها بود در نیمه دوم سال ۱۳۷۲ انجام یافت. نهایتاً تعداد ۹۳۵ فرم

نظرسنجی مربوط به کارخانجات و ادارات، تعداد ۴۲۹ فرم نظرسنجی مربوط به اصناف، تعداد ۲۶۷ فرم نظر سنجی مربوط به اماکن عمومی، تعداد ۱۱۶۴ فرم نظرسنجی مربوط به مدارس و تعداد ۳۹۱۵ پرسشنامه مربوط به متهمان تکمیل شد.

براساس مطالعات و بررسی‌های مقدماتی انجام شده در پیشینه تحقیق و نظر محققان، کارشناسان و دست‌اندرکاران، برای این تحقیق تعداد ۲۲ فرضیه و ۱۹ سؤال پژوهشی در نظر گرفته شد، که به این فرضها و سئوالات در حین اعلام خلاصه نتایج اشاره می‌شود.

پرسشنامه‌ها و فرمهای نظرسنجی پس از جمع‌آوری توسط تیم مربوط کدگذاری شد، تا آماده تحویل به رایانه «کامپیوتر» بشود، نهایتاً داده‌های پژوهش به وسیله نرم‌افزار آماری مربوط به علو انسانی (SPSS) تحلیل شد. آزمونهای آماری انجام شده شامل بررسی فراوانی، درصد و آزمون خی دو «کای اسکوئیر» بود.

نتایج تحقیق نشان داد که:

رابطه خودباختگی فرد نسبت به فرهنگ بیگانه و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد، رابطه‌ای معنی‌دار وجود دارد. و افراد پذیرنده فرهنگ غربی، بیشتر کسانی هستند که پیشرفت کشورهای بیگانه را بیش از حد واقعی دانسته و آن را می‌پذیرند.

ارتباط با بیگانگان و پذیرش تهاجم فرهنگی تأیید شده است. داده‌های تحقیق حاکی است که ارتباط با بیگانگان چه به شکل مسافرت به کشورهای بیگانه و چه در معرض تبلیغات این کشورها قرار داشتن بر پذیرش تهاجم فرهنگی توسط این افراد تأثیر مثبت دارد. یعنی نشان می‌دهد که این افراد، فرهنگ بیگانه را راحت‌تر و بیشتر می‌پذیرند.

این نکته در نتایج تحقیق حاضر به دست آمده است، که بین اختلاف والدین با

یکدیگر و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرزندان آنها رابطه وجود دارد. در راستای این یافته، نتیجه دیگری که از تحقیق، حاصل شده نشان می‌دهد که بین دور بودن والدین یا سرپرست خانواده فرد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. عدم وجود ضوابط و مقررات مناسب در خانواده موجب گرایش کودکان و نوجوانان به پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود. از دیگر نتایج این است که بین نقصهای جسمانی فرد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد، رابطه سن و پذیرش تهاجم فرهنگی نیز از جمله نتایج تحقیق است که به اثبات رسیده است. تهاجم فرهنگی به فقدان اجرای قانون مناسب ارتباط ندارد.

یافته‌های تحقیق مبتنی بر آن است که بین عدم وجود راههای شرعی مناسب برای رفع ارضاء جنسی و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. میزان تحصیلات فرد یک عامل در پذیرش تهاجم فرهنگی است، نتیجه نشان می‌دهد که تهاجم فرهنگی با میزان تحصیلات افراد رابطه دارد، یعنی، هر چه افراد تحصیل کرده‌تر باشند، کمتر دنبال مسایل انحرافی می‌روند. البته این نکته را بر ضعف قوای فکری و عقلی این افراد نیز نسبت داده‌اند.

یافته‌های اکتساب شده از تحقیق حاکی از آن است که بین نوع ساخت خانواده فرد که خانواده گسسته و از هم پاشیده باشد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. وجود تبعیض در بین افراد خانواده، موجب پذیرش تهاجم فرهنگی توسط آن عده می‌شود که کم‌انگاری شده‌اند یا تحقیری بر آنها روا شده است.

تحقیق نشان داد که کم شدن میزان تبلیغات اسلامی در جامعه، موجب پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی این افراد می‌شود. همینطور این نکته اثبات شد که عدم مشارکت عمومی و اجتماعی توسط افراد موجب پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود. یعنی کودکانی که از خانواده‌های دارای والدین منحرف هستند، بیشتر آماده پذیرش تهاجم فرهنگی می‌باشند.

نتیجه تحقیق حاوی این یافته بوده است که عدم پذیرش فرد از سوی اجتماع،

زمینه‌ساز پذیرش تهاجم فرهنگی است. خود پنداری فرد یا تصور ذهنی فرد از خودش نیز زمینه ساز تهاجم فرهنگی غرب است.

نتایج حاکی است که بین رفتار پرخاشگرانه و سلطه جویانه والدین و پذیرش تهاجم فرهنگی توسط کودکان رابطه معنی دار و مثبت وجود دارد. اما رابطه بین توقعات زیاد و غیر معقول از کودکان و پذیرش تهاجم فرهنگی در نتایج تحقیق تأیید نگردیده است.

این نتایج، مربوط به بررسی فرضیه‌های تحقیق بوده است، اما در تحقیق حاضر سئوالاتی نیز مطرح بوده که با بررسی نتایج تحقیق فقط به ذکر موارد تأیید شده و نشده این سئوالات اشاره می‌شود:

تهاجم فرهنگی با امکانات لازم برای گذراندن اوقات فراغت رابطه دارد. نتیجه تحقیق نشان داد که منزوی شدن نیروهای حزب اللهی موجب بروز تهاجم فرهنگی در جامعه تأیید می‌شود، یا به عبارت دیگر، با کنار رفتن این نیروها زمینه و محیط آماده پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود. بی‌توجهی نسبت به ارزشهای اسلامی حاکم بر جامعه زمینه ساز تهاجم فرهنگی است.

عمل به فرائض دینی و مراسم مذهبی و یا ترویج این فرائض، بازدارنده تهاجم فرهنگی غرب است.

کمرنگ شدن انگیزه‌های ایثارگرانه و همدردی اجتماعی، زمینه‌ساز پذیرش تهاجم فرهنگی می‌گردد.

عدم حساسیت جامعه انقلابی نسبت به مسایل سیاسی و انقلابی زمینه‌ساز تهاجم فرهنگی غرب بوده است.

تشتت در عملکرد و عدم وجود قانون یکسان، زمینه بروز تهاجم فرهنگی را فراهم می‌نماید.

شایعه و شایعه پراکنی، مهیاکننده جو برای پذیرش تهاجم فرهنگی شناخته

شده و معرفی شده است.

مسافرتهاى بی‌رويه بعضى مدیران به خارج از کشور و پذیرش الگوهاى بیگانه توسط این افراد، زمینه را برای پذیرش تهاجم فرهنگى فراهم مى‌نماید. مهاجرت بی‌رويه از شهر به روستا نیز زمینه‌ساز تهاجم فرهنگى است. تبلیغ و ترویج ورود تکنولوژى صنعتى غرب زمینه را برای پذیرش تهاجم فرهنگى فراهم مى‌نماید. بررسی سئوالات بر اساس نتایج حاصل از نظرسنجى در مدارس، ادارات، کارخانجات، اصناف و اماکن عمومى انجام گرفته است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی